

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๑๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖๐/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางมลัยรัก ทองผา	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจริง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ปัจจุบัน
ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้ง
ให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔,
๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา

ข้อกฎหมาย

ศาลสอบข้อเท็จจริงจากคู่ความทั้งสองฝ่ายแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงพอวินิจฉัยได้แล้ว

จึงให้การไต่สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ถูกกล่าวหา

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหา ข้อเท็จจริงตามที่คู่ความทั้งสองฝ่ายรับกันฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร (๑) วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และ (๒) วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖ แลลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาฬสินธุ์ ๗๓๙ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และในวาระที่ ๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๐๓๓๔ และเลขที่ ๖๒๘๙ ตำบลบางทรายน้อย อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร รถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาฬสินธุ์ ๗๓๙ และเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่บัญชี ๔๑๒๖๐๒๖๖๖๕ ผู้ร้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงเหตุผลที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว ปัจจุบันผู้ถูกกล่าวหาที่ยังดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำสั่งและแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันดังกล่าว

คดีปัญหาต้องวินิจฉัยตามคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหาว่า คดีขาดอายุความ หรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำผิดบังคับแก่คดี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้นเมื่อ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่งและวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ หากผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมีได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔)

ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แต่ผู้ร้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาส่งศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีที่ตัวผู้ถูกกล่าวหาอายุศาลเกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ อันเป็นวันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม สำหรับคำขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้มาตรการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ ที่กำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลา ๕ ปี มาใช้บังคับแก่คดี มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตรการทางการเมืองมาใช้บังคับได้เช่นกัน

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายสุรพล เอี่ยมอริคม

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๑๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖๐/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางมลย์รัก ทองผา	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ปัจจุบัน
ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้ง
ให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา
ข้อกฎหมาย

ศาลสอบข้อเท็จจริงจากคู่ความทั้งสองฝ่ายแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงพอวินิจฉัยได้แล้ว
จึงให้การไต่สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ถูกกล่าวหา

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหา ข้อเท็จจริง
ตามที่คุณคู่ความทั้งสองฝ่ายรับกัน รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่
๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖ โดยได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
มุกดาหารในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้
แสดงรายการยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาสสินธุ์ ๗๓๙ กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๒
ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการที่ดินโฉนดเลขที่
๑๐๓๓๔ และเลขที่ ๖๒๘๙ ตำบลบางทรายน้อย อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

รถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาฬสินธุ์ ๗๓๙ และเงินเบิกเกินบัญชี
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่บัญชี ๔๑๒๖๐๒๖๖๖๕ ผู้ร้องแจ้งให้
ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงเหตุผลที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว ปัจจุบันผู้
ถูกกล่าวหา ยังดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามคำสั่งหัวหน้า
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้องและแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วัน
ดังกล่าว

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความตามคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาด
เบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม
๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้
การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมาย
ที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ส่วนคำขอให้เพิกถอนสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณสมบัติผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้
 มาตรการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ที่กำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
 การเมืองเป็นเวลา ๕ ปี บังคับแก่คดีนี้ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ
 จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วย อายุความมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้น
 ถ้าผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมีได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาไปยังศาลภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด
 คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
 ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
 ทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
 เอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วัน
 เข้ารับตำแหน่งและวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี
 แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วน
 จังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่
 ๒ ต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามลำดับ
 ผู้ร้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาส่งศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีที่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา

(อม.๔๒)

- ๕ -

มายังศาลเกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตรการทางการเมืองมาใช้บังคับได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายอำพันธ์ สมบัติสถาพรกุล

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๑๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๒๖๐/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางมลลักรัก ทองผา	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ปัจจุบัน
ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้ง
ให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา
ข้อกฎหมาย

ศาลสอบข้อเท็จจริงจากคู่ความทั้งสองฝ่ายแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงพอวินิจฉัยได้แล้ว
จึงให้การไต่สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ถูกกล่าวหา

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหา ข้อเท็จจริง
ตามที่คู่ความทั้งสองฝ่ายรับกัน รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่
๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖ โดยได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
มุกดาหารในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้
แสดงรายการยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาศสินธุ์ ๗๓๙ กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๒
ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการที่ดินโฉนดเลขที่
๑๐๓๓๔ และเลขที่ ๖๒๘๙ ตำบลบางทรายน้อย อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

รถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาศสินธุ์ ๗๓๙ และเงินเบิกเกินบัญชี
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่บัญชี ๔๑๒๖๐๒๖๖๕ ผู้ร้องแจ้งให้
ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงเหตุผลที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว ปัจจุบันผู้
ถูกกล่าวหา ยังดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามคำสั่งหัวหน้า
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้องและแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วัน
ดังกล่าว

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความตามคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาด
เบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม
๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้
การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมาย
ที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ส่วนคำขอให้เพิกถอนสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณสมบัติผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้
มาตรการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ที่กำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
การเมืองเป็นเวลา ๕ ปี บังคับแก่คดีนี้ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ
จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วย อายุความมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้น
ถ้าผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมิได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด
คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วัน
เข้ารับตำแหน่งและวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่
๒ ต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามลำดับ
ผู้ร้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาส่งศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีที่ตัวผู้ถูกกล่าวหา

(อม.๔๒)

- ๕ -

มายังศาลเกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตรการทางการเมืองมาใช้บังคับได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นางสาวนันทวัน เจริญชาศรี

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๑๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒๐/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางมลลักรัก ทองผา	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ปัจจุบัน
ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้ง
ให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา

ข้อกฎหมาย

ศาลสอบข้อเท็จจริงจากคู่ความทั้งสองฝ่ายแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงพอวินิจฉัยได้แล้ว จึงให้การไต่สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ถูกกล่าวหา

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหา ข้อเท็จจริงตามที่คู่ความทั้งสองฝ่ายรับกัน รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖ โดยได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาศสินธุ์ ๗๓๙ กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๒ ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๐๓๓๔ และเลขที่ ๖๒๘๙ ตำบลบางทรายน้อย อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

รถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาศสินธุ์ ๗๓๙ และเงินเบิกเกินบัญชี
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกนคร เลขที่บัญชี ๔๑๒๖๐๒๖๖๖๕ ผู้ร้องแจ้งให้
ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงเหตุผลที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว ปัจจุบันผู้
ถูกกล่าวหา ยังดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามคำสั่งหัวหน้า
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้องและแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วัน
ดังกล่าว

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความตามคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาด
เบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม
๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้
การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมาย
ที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ส่วนคำขอให้เพิกถอนสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณสมบัติผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้
มาตรการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ที่กำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
การเมืองเป็นเวลา ๕ ปี บังคับแก่คดีนี้ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ
จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วย อายุความมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้น
ถ้าผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมิได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด
คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วัน
เข้ารับตำแหน่งและวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่
๒ ต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามลำดับ
ผู้ร้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาส่งศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีที่ตัวผู้ถูกกล่าวหา

(อม.๔๒)

- ๕ -

มายังศาลเกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอายุความแล้ว สิทธินำ
คดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐาน
ของบุคคลและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำ
มาตรการทางการเมืองมาใช้บังคับได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายสาคร ตั้งวรรณวิบูลย์

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๑๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖๐/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางมลัยรัก ทองผา	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ปัจจุบัน
ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้ง
ให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา

ข้อกฎหมาย

ศาลสอบข้อเท็จจริงจากคู่ความทั้งสองฝ่ายแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงพอวินิจฉัยได้แล้ว
จึงให้การไต่สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ถูกกล่าวหา

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหา ข้อเท็จจริง
ตามที่คู่ความทั้งสองฝ่ายรับกัน รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่
๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖ โดยได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
มุกดาหารในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้
แสดงรายการยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาศสินธุ์ ๗๓๙ กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๒
ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการที่ดินโฉนดเลขที่
๑๐๓๓๔ และเลขที่ ๖๒๘๙ ตำบลบางทรายน้อย อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

รถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กภสสินธุ์ ๗๓๙ และเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกนคร เลขที่บัญชี ๔๑๒๖๐๒๖๖๖๕ ผู้ร้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงเหตุผลที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว ปัจจุบันผู้ถูกกล่าวหา ยังดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้องและแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันดังกล่าว

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความตามคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ส่วนคำขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณสมบัติผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้
มาตรการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ที่กำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
การเมืองเป็นเวลา ๕ ปี บังคับแก่คดีนี้ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ
จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วย อายุความมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้น
ถ้าผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมีได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาไปยังศาลภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด
คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วัน
เข้ารับตำแหน่งและวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่
๒ ต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามลำดับ
ผู้ร้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหาไปส่งศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีที่ได้นำตัวผู้ถูกกล่าวหา

มายังศาลเกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตรการทางการเมืองมาใช้บังคับได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายสิทธิชัย โชคสวัสดิ์ไพศาล

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๑๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖๐/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางมลย์รัก ทองผา	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ปัจจุบัน
ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้ง
ให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา

ข้อกฎหมาย

ศาลสอบข้อเท็จจริงจากคู่ความทั้งสองฝ่ายแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงพอวินิจฉัยได้แล้ว จึงให้งดการไต่สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ถูกกล่าวหา

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหา ข้อเท็จจริงตามที่คู่ความทั้งสองฝ่ายรับกัน รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖ โดยได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาฬสินธุ์ ๗๓๙ กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๒ ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๐๓๓๔ และเลขที่ ๖๒๘๙ ตำบลบางทรายน้อย อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

รถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาศสินธุ์ ๗๓๙ และเงินเบิกเกินบัญชี
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่บัญชี ๔๑๒๖๐๒๖๖๖๕ ผู้ร้องแจ้งให้
ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงผลที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว ปัจจุบันผู้
ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามคำสั่งหัวหน้า
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้องและแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วัน
ดังกล่าว

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความตามคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาด
เบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม
๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้
การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมาย
ที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ส่วนคำขอให้เพิกถอนสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้
มาตรการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ที่กำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
การเมืองเป็นเวลา ๕ ปี บังคับแก่คดีนี้ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ
จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วย อายุความมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้น
ถ้าผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมิได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด
คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วัน
เข้ารับตำแหน่งและวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่
๒ ต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามลำดับ
ผู้ร้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาส่งศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีที่ตัวผู้ถูกกล่าวหา

มายังศาลเกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตรการทางการเมืองมาใช้บังคับได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายประสิทธิ์ สนามชวด

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๑๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖๐/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางมลียรัก ทองผา	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ปัจจุบัน
ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้ง
ให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา
ข้อกฎหมาย

ศาลสอบข้อเท็จจริงจากคู่ความทั้งสองฝ่ายแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงพอวินิจฉัยได้แล้ว
จึงให้การไต่สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ถูกกล่าวหา

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหา ข้อเท็จจริง
ตามที่คู่ความทั้งสองฝ่ายรับกัน รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่
๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖ โดยได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
มุกดาหารในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้
แสดงรายการยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาฬสินธุ์ ๗๓๙ กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๒
ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการที่ดินโฉนดเลขที่
๑๐๓๓๔ และเลขที่ ๖๒๘๙ ตำบลบางทรายน้อย อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

รถจักรยานยนต์ยี่ห้อซุซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาศสินธุ์ ๗๓๙ และเงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกนคร เลขที่บัญชี ๔๑๒๖๐๒๖๖๖๕ ผู้ร้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงเหตุผลที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว ปัจจุบันผู้ถูกกล่าวหา ยังดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ต่อมาวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้องและแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันดังกล่าว

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความตามคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ส่วนคำขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณสมบัติผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้
มาตรการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ที่กำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
การเมืองเป็นเวลา ๕ ปี บังคับแก่คดีนี้ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ
จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วย อายุความมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้น
ถ้าผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมีได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด
คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วัน
เข้ารับตำแหน่งและวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่
๒ ต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามลำดับ
ผู้ร้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาส่งศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีที่ตัวผู้ถูกกล่าวหา

มายังศาลเกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตรการทางการเมืองมาใช้บังคับได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายสุรทิน สาเรือง

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๑๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖๐/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
		นางมลัยรัก ทองผา	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ปัจจุบันผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา
ข้อกฎหมาย

ศาลสอบข้อเท็จจริงจากคู่ความทั้งสองฝ่ายแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงพอวินิจฉัยได้แล้ว
จึงให้การไต่สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ถูกกล่าวหา

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหา ข้อเท็จจริง
ตามที่คู่ความทั้งสองฝ่ายรับกัน รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่
๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๖ โดยได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
มุกดาหารในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้
แสดงรจกัรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาศสินธุ์ ๗๓๙ กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๒
ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ได้แสดงรายการที่ดินโฉนดเลขที่
๑๐๓๓๔ และเลขที่ ๖๒๘๙ ตำบลบางทรายน้อย อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร
รถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ หมายเลขทะเบียน กมบ กาศสินธุ์ ๗๓๙ และเงินเบิกเกินบัญชี
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร เลขที่บัญชี ๔๑๒๖๐๒๖๖๖๕ ผู้ร้องแจ้งให้
ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงเหตุผลที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว เมื่อ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้องแล้วได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันรับคำร้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความตามคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้นถ้าผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมีได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่งและวันพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามลำดับ ผู้ร้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาส่งศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีที่ได้นำตัวผู้ถูกกล่าวหาเข้าสู่ศาลเกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม สำหรับ

(อม.๔๒)

- ๔ -

คำขอให้ลงโทษเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาานั้น เห็นว่า คำขอดังกล่าวเป็น
มาตรการบังคับทางการเมืองซึ่งจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและไม่อาจแยกออกจากโทษทาง
อาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตรการทางการเมืองมาใช้บังคับได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายโสฬส สุวรรณเนตร์

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๑๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖๐/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นางมลลักษ์ ทองผา	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร
วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ปัจจุบัน
ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งอยู่ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษในข้อหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้ง
ให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔,
๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหา
ข้อกฎหมาย

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิก
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้
การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมาย
ที่ใช้ในขณะกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ส่วนคำขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับ
เลือกตั้งซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณสมบัติผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้
มาตรการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ที่กำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรค
การเมืองเป็นเวลา ๕ ปี และเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ
จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วย อายุความมาใช้บังคับ ข้อเท็จจริงได้ความ
จากคำร้องเอกสารประกอบคำร้อง คำให้การ และที่คู่ความแถลงรับกันว่าผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหารจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของ

รัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่งและวันพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร วาระที่ ๒ ต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ตามลำดับ ผู้ร้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหามาส่งศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีที่ตัวผู้ถูกกล่าวหาอยู่ศาลเกินกว่า ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๕ (๔) สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองถือเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตราทางการเมืองมาใช้บังคับได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายสุภัทร อยู่ถนอม